

MŰHELYTITKOK

SIMON KRISZTIÁN

Puzzle debate

Avagy hogyan fejlesszünk érvelési készségeket egy kirakós segítségével

Bevezetés

Az érvelési készségek elsajátítása szervesen kapcsolódik az anyanyelvi és idegen nyelvi fejlődés több szintjéhez; akár írásbeli, akár szóbeli kommunikációról legyen is szó. Nyelvfejlesztési komponensként, az érvelés olyan célzott nyelvhasználatra vonatkozik, ami egy témát hivatott bemutatni bizonyos szempontok alapján. Szerves része lehet előadásoknak és vitáknak is, hiszen míg az előbbi során az előadó a közönségének igyekszik bemutatni egy témát, addig az utóbbi egy vélemény vagy pozíció megvédéséről szól. Mindkét eset során alapjaira lebontva az érvelés lényege, hogy egy adott állítást próbálunk megfelelő bizonyítékkal alátámasztani. Tehát mindössze két komponensre van szükségünk, egy érvre vagy állításra, és az azt támogató bizonyítéokra. Ez a kommunikatív modell számos oktatási környezetben alkalmazható, hiszen az állítás nehézsége a tantárgy és a diákok képzési szintje szerint variálható.

Oradee (2012: 533) hangsúlyozza a kommunikatív elem fontosságát a beszédkészségfejlesztő feladatoknál, és megemlíti többek között az információhiányra épülő megközelítést (*information gap*), problémamegoldás alapú feladatokat (*problem solving*) és a szerepjátékokat (*role play*) is. Oradee (2012) példái különböző komplexitású tevékenységeket vetítenek elő, és változó kognitív terhelést jelentenek. Így, attól függően, hogy a tanóra melyik fázisában szerepel az érvelésre épülő feladat, több szerepet is betölthet. Bloom új taxonómiája remek módszertani keretet nyújt ahhoz, hogy pontosan milyen oktatási célokat lehet elérni a modell hat szintjén érvelést fejlesztő feladatok használatával.

Bloom új taxonómiája keretében (Krathwohl 2002), egy érvelésre épülő feladat szerepelhet a megértés szinten (2. szint), ahol az értelmezésen van a hangsúly. Ezt követően a diákok saját megoldásokat is kidolgozhatnak az alkalmazás szinten az elsajátított érvelési struktúra alapján (3. szint). Tovább növekvő kognitív komplexitással is szerepelhet ez a feladattípus, hiszen a negyedik szint Bloom új taxonómiájában az elemzésre koncentrál, ami történhet egy beszéd vagy előadás, akár egy TED-videó, felhasználásával is. Ezt követően az ötödik szint során az előadás elemeit kritikusan lehet értékelni az érvelés sikerességét és hiányosságait figyelembe véve.

Végül, az alkotás szinten (6. szint) a diákok megtervezhetik és előadhatják a saját érveiket egy adott vagy általuk választott téma segítségével.

Annak ellenére, hogy az érvelési készségek szinte bármilyen tanórán, különböző kognitív terheléssel alkalmazhatók és elsajátításuk ebből kifolyólag kulcsfontosságú, nem feltétlenül kapnak kellő figyelmet a tanórákon. Green, Christopher és Lam (2002: 225) gyakorlati tényezőkkel emelik ki, hogy miért szorulhat háttérbe az érvelési készségek fejlesztése. Bár nyelvrákra hivatkoznak, az általuk említett korlátozó tényezők, mint az osztálylétszám, megfelelő nyelvhasználat és a rendelkezésre álló idő nem kizárólag ebben a környezetben szerepelhetnek. Így, amikor az általános és középiskolás diákok egy olyan feladattal találkoznak, hogy „Mutasd be az ipari forradalom következményeit!”, nem feltétlenül állnak készen az ismereteik ok-okozati, vagyis állítás-bizonyíték kapcsolatainak, bemutatására. Nilson (2010: 128) szerint éppen ezért kulcsfontosságú a diákokat úgy szocializálni a tanórákon, hogy legyen alkalmuk megismerkedni az adott a feladattípussal és annak a megoldási szabályaival. Példájában Nilson (2010) vitafeladatokra koncentrálna a részvétel fontosságát hangsúlyozza, ami hasonlóképpen alkalmazható érvelési készségek fejlesztésére, hiszen rokon feladatokról van szó, mivel a sikeres érvelés a viták fontos eleme.

Az idegennyelv-oktatásban különösen fontos az érvelési készségek fejlesztése, hiszen a beszédképességfejlesztés egyik kulcseleméről van szó. A Közös Európai Referenciakeretben (KER) már a B1-es szintől kezdődően megtalálható egyre összetettebb komponensekként a szóbeli (CEFR 2018: 69) és írásbeli (CEFR 2018: 75) teljesítés leírásaiban. A beszédképességmérés esetében a KER-deszkriptorok (CEFR 2018: 69) azt mutatják, hogy a vizsgázók alapfokon a saját érdeklődési területeikről tudnak pontokba szedve beszélni. Középfokon már általános témák módszeres bemutatásáról kell bizonyosságot tenniük a vizsgázóknak, a kulcsfontosságú elemek kiemelésével. Felsőfokon pedig összetett témákkal kell megbirkózniuk a vizsgázóknak, továbbá, itt már az altémák lefedése és egy összefoglaló zárás is elvárt elem (1. táblázat). Mind az írásbeli, mind a szóbeli deszkriptorok esetében hasonló a komplexitás szerkezete, ami a pontokba szedett leírástól (B1), a kiemelések, a példák és alátámasztások segítségével (B2) jut el az altémák bevonásáig és a logikus lezárásig (C1) (CEFR 2018: 69, 75).

A bemutatásra kerülő saját fejlesztésű puzzle debate feladat célja elődegesen az érvelési készségek többlépcsős fejlesztése. Témáktól függően, a KER szerinti B2-es szinten is használható, de a leírt megvalósítás a C1-es szintű felhasználást célozza meg. A kipróbált feladatnál a résztvevők elsőéves angolszakos hallgatók voltak a Pécsi Tudományegyetem Anglisztika Intézetének Listening and Speaking Skills II (L&SSII) kurzusán. A L&SS kurzusok célja, hogy felkészítse az elsőéves hallgatókat a nyelvi alapvizgára első tanulmányi évük végén, amely a négy nyelvi készséget méri. Így a L&SS kurzusok a hallott szöveg értését és a beszédképességet fejlesztik a bemeneti B2-es szinttől a nyelvi alapvizsga C1-es szintjéig. A puzzle debate feladat beszédképességfejlesztésre koncentrálna. Fő célja, hogy felvértezzék a diákokat egy érvelési struktúrával, amit idegennyelv-használat és vizsgahelyzetek során is alkalmazhatnak. A bemutató nem esettanulmányként, hanem módszertani és alkalmazási lehetőségek szempontjából közelíti meg a puzzle debate feladat ismertetését.

KER szint	KER-deszkriptor	Érvelés komponensek azonosítása
B1	Can reasonably fluently sustain a <i>straightforward description</i> of one of a variety of subjects within his/her field of interest, presenting it as a <i>linear sequence of points</i> .	saját érdeklődési területek leírása pontokba szedve
B2	Can give clear, <i>systematically developed descriptions and presentations, with appropriate highlighting of significant points, and relevant supporting detail</i> . Can give clear, detailed descriptions and presentations on a wide range of subjects related to his/her field of interest, <i>expanding and supporting ideas with subsidiary points and relevant examples</i> .	általános témákkal kapcsolatos módszeres leírások használata, fontos elemek kiemelése, megfelelő példák és támogató pontok alkalmazása
C1	Can give clear, <i>detailed descriptions and presentations on complex subjects, integrating sub themes, developing particular points and rounding off with an appropriate conclusion</i> .	részletes leírások használata összetett témákkal kapcsolatban, altémák, konkrét pontok és összefoglalás integrálása

1. táblázat. A beszédkészséget mérő KER-deszkriptorok (CEFR 2018: 69) összehasonlítása lehetséges érvelési komponensek alapján (aláhúzással kiemelve)

A puzzle debate leírása

A puzzle debate egy háromfázisú beszédkészségfejlesztő feladat, amelynek a fő célja, hogy a diákok megismerjenek egy koherens és logikus érvelési struktúrát. Conrad és Donaldson (2011: 20) hangsúlyozza, hogy a diákok szükségleteire épített feladatokkal lehet sikeres tanulási élményeket elérni. Bár a szerzők elsősorban az online oktatás szükségleteinek megteremtését taglalják, hagyományos tanórai környezetre is érvényes az az érvük, miszerint a diákokat szocializálni kell olyan eszközök használatára, amelyek alkalmazását később értékeljük. Így vizsgahelyzetben a diákok azokat már nyugodtan és gyakorlottan tudják használni (Conrad–Donaldson 2011: 38). A puzzle debate ezért az érvelési készségek irányított fejlesztését célozza meg, a PREP-struktúrát kontextualizálva.

Puzzle debate feladatfázisok	Bloom új taxonómiája szintek
a PREP érvelési stratégia megismerése	2. szint: megértés
a PREP érvelési stratégia gyakorlása	3. szint: alkalmazás 4. szint: elemzés
a PREP érvelési stratégia strukturált alkalmazása	5. szint: értékelés 6. szint: alkotás

2. táblázat. A puzzle debate feladatfázisainak társítása Bloom új taxonómiájához

Mivel a L&SSII kurzus elsőéves anglisztikás hallgatói különböző idegen nyelvi hátterekkel érkeztek a Pécsi Tudományegyetemre, szükséges volt egy közös nyelvstratégiai háttérrel biztosítani számukra. Egy ilyen alkalmazás során fontos előkészíteni őket az érvelésre, és azt kellően megalapozni. Nilson (2010: 128) szintén a szocializáció fontosságára hívja fel a figyelmet, ezért a puzzle debate feladatfázisai úgy lettek strukturálva, hogy a hallgatók egyéni és kiscsoportos megoldásban is részt vegyenek. Így a harmadik és fő feladatfázis előtt, ami egy komplexebb és kognitívan összetettebb feladat, minden résztvevőnek lehetősége volt kipróbálni a stratégiát. Optimális esetben az alapul szolgáló érvelési struktúra elsajátítása, gyakorlása és alkalmazása több tanóra terjedne ki. A L&SSII kurzus struktúrája és képzési céljai alapján azonban fontos volt, hogy a hallgatók a már félév elején megismerjenek egy koherens érvelési stratégiát, amit a fennmaradó órákon folyamatosan alkalmazni és finomítani tudnak. Ennek a pedagógiai döntésnek két fontos gyakorlati oka volt: a félév során összesen nyolc kontaktóra követte a puzzle debate-re szánt tanórát, továbbá a félév végén a hallgatók megpróbálkoznak a kötelező, C1-es szintű nyelvi alapvizsgálóval. Ezekből az okokból kifolyólag a puzzle debate során elsajátított és gyakorolt érvelési stratégia valamiféle közös nevezőt jelentett a különböző nyelvtudással rendelkező hallgatók számára.

Összességében a puzzle debate feladat elsődleges célja, hogy kontextualizálja az elsajátítandó érvelési struktúrát. A felhasználást elősegítően három fő növekvő kognitív terhelésű egységre lehet bontani a puzzle debate-et (2. táblázat). Az első fázis során a diákok megismerik a Toastmasters International nyilvános beszéd- és kommunikációs-készség-fejlesztő szervezet négyelemes PREP improvizációs érvelési stratégiáját. Ez a lépés Bloom új taxonómiájában (Krathwohl 2002) a megértés szintnek (2. szint) felel meg. A fázis célja, hogy a hallgatók megismerjék a PREP-stratégia során alkalmazott négy elemet. A második fázis a PREP strukturált használatára koncentrál, így az alkalmazás szintnek felel meg Bloom új taxonómiájában (3. szint). Mivel a PREP alkalmazása során a hallgatók reflektálnak egymás érveire, és azokat értékelik is, ehhez a fázishoz köthető még az elemzés szint is (4. szint). Végül, a harmadik és fő feladatfázis során a hallgatók kiscsoportos feladatmegoldás keretein belül a PREP-stratégia használatával logikus, többszintű érvelést alakítanak ki, majd adnak elő. Bloom új taxonómiájában ez az utolsó két szintnek felel meg, hiszen az érvelés kialakítása során a hallgatók értékelik a lehetséges ötleteket (5. szint), majd közös megegyezés alapján hoznak létre saját érvelési struktúrát (6. szint).

A puzzle debate feladatot a 2018/2019-es tanév tavaszi félévében próbáltuk ki a L&SSII kurzus második hetén, és nagyjából 60 percet vett igénybe a 90 perces tanórából. A következőkben az egyes lépéseket mutatom be részletesen, majd leírom a puzzle debate-re vonatkozó reflexióimat, kihangsúlyozva, hogy miként működött, és mivel lehetne kibővíteni.

1. feladatfázis: a PREP érvelési stratégia megismerése

Az első feladatfázis fő célja, hogy megismertessen a hallgatókkal egy koherens érvelési struktúrát. Ebben a szakaszban az októnak van elsősorban aktív szerepe, mivel bemutatja és elemeire bontva illusztrálja a későbbiekben használandó stratégiát. A fő oktatási anyag a fázisban a Toastmasters International (TI) szervezet egyik oktatóvideója. Autentikus tananyagként remekül illeszkedik a beszéd-készség-fejlesztés

módszertanába, hiszen a szervezet célja, ahogy azt a weboldalukon (toastmasters.org/) részletesen leírják, hogy nyilvános beszéd és kommunikációs készségfejlesztésben nyújtson segítséget. Számos videó foglalkozik az érvelési készségek fejlesztésével, azonban a TI Impromptu Speaking videója (youtu.be/GefKPy5YYHI) bemutat több stratégiát, amivel bár improvizatív, mégis strukturált válasszal lehet reagálni az adott szituációra. Mindössze négy perc alatt kontextualizálnak több érvelési stratégiát, reflektálnak azok gyakorlati felhasználására, és példákkal is illusztrálják azokat. Ezek közül a PREP a leghasznosabb, mivel négy fő eleme sokoldalú alkalmazást biztosít, és koherens érvelési stratégiaként képezte az alapját a puzzle debate feladatnak.

Bár improvizatív stratégiáról van szó, a négyelemes érvelési struktúra, amire a PREP épül, használható váratlan és előre felkészült beszédhelyzetekben is. Ez a rugalmassága lehetővé teszi, hogy releváns stratégiaként a hallgatók mind tanórai, mind vizsgahelyzetekben hasznát vegyék. Betűszóként, a PREP a következő komponenseket jelenti: *Point* (tárgy), *Reason* (ok), *Example* (példa), *Point* (tárgy). A L&SSII kurzuson, miután megnéztük a fenti videót, a következőképpen mutattam be és illusztráltam ezeket az elemeket, néhány helyen eltérve vagy kibővítve a TI gondolatait:

Point: a tárgy, amiről beszélni akarunk (TI). Érdeemes egy szempontra koncentráva megalapozni az elkövetkező érvelést, így nem veszünk el a részletekben, elakadva a kifejtésben. Lényegében ez a pont válaszolja meg a „mit akarunk mondani?” kérdést (bővítés);

Reason: az ok, amikért a tárgyat választottuk (TI). Ha megvan a konkrét tárgy, ez a pont bemutatja annak relevanciáját, megválaszolva a „miért fontos ez?” kérdést (bővítés);

Example: példákkal illusztrálva több értelmet nyer a tárgyunk (TI). A példák adják meg az érv kontextusát, és megmutatják a beszélő személyes kapcsolatát a tárgyhoz a „hogyan kötődik ez hozzám?” kérdésre fókuszálva (bővítés);

Point: a konklúzió, ami lezárja az érvelést (TI). Működhet a szakasz lezárásaként is, de ugyanúgy lehet egy következő PREP-lánc első szeme, ami bevezet egy kapcsolódó gondolatot, anélkül hogy megszakítaná az érvelés szabad folyását. A folytatás ugyanúgy működik, ahogy azt a korábbi pontok leírják (bővítés).

Nilson (2010) szocializációs érvét ebben a fázisban kiegészíti Jensen (2005: 40) értekezése a tanítás során felmerülő kulcsfontosságú mentális folyamatokról. Kiemeli a megfelelő előkészítés (*priming*) fontosságát, ami a feladatvégzés előtt történik, és a megértés felgyorsítását törekszik elősegíteni. A PREP-stratégia bemutatása autentikus videoanyaggal, az elemek részletes megvitatása és példákkal történő illusztrálása mind a második fázist, ami már a használatra koncentrálnak, készítettek elő. Ezek eredményeként az első szakasz végére a hallgatók megértik a négyelemes érvelési struktúra működésének folyamatát, és az illusztráció során megvitatott pontok referenciaként elérhetők számukra a táblán, amit bármikor segítségként használhatnak.

2. feladatfázis: a PREP gyakorlása

A PREP érvelési stratégia elemeinek illusztrálását és megvitatását követően a második feladatfázis célja a gyakorlás volt. A Bloom új taxonómiája szerinti megértés szintet (2. szint) tehát az alkalmazás (3. szint) és elemzés (4. szint) fázisok követik. A kognitív terhelés itt nagyobb az előző szakaszhoz képest, és itt az oktatónak

irányítóként már kevésbé aktív szerepe van. Mivel ez a lépés részben már megalapozza a félév során rendszeresen visszatérő érvelési struktúra használatát, fontos volt, hogy a hallgatók minél több módon irányíthassák a folyamatot. Ez a szakasz egy véletlenszerűen kiválasztott hallgatóval kezdődött, aki, miután bemutatta a PREP-alapú érvelését, kiválasztotta a következő résztvevőt. Többféleképpen lehet egy ilyen folyamatot irányítani, a puzzle debate órán ezt a szerepet egy szivacs labda töltötte be, amit a diákok egymásnak adhattak.

A gyakorlás során egy előre összeállított *PowerPoint*-diasor segítette a diákok érvelését és a kognitív terhelés nagyjából B2–B2+ szinten tartását. Ez a segédeszköz Conrad és Donaldson (2011: 38) eszközhasználat érvére épít, miszerint a sikeres alkalmazáshoz minél nyugodtabb körülményeket kell biztosítanunk. A második fázis során használt diasor két módon célozta meg ennek a körülmény kialakításának az elérését. A gyakorlás első szakaszában a hallgatók az érv tárgyát (*Point*) készen kapták. Továbbá, a *PowerPoint*-diákon egy a tárgyhöz kapcsolódó kép is az ötletelést segítette elő (1. ábra). Így ez a szakasz strukturáltabb érvelést eredményezett, hogy a hallgatók hozzászokhassanak az eszköz, ebben az esetben a négylépcsős PREP-lánc használatához. A második szakasz hasonlóképpen dialapú volt, de már szabadabb PREP-alkalmazást kívánt, mivel itt kész tárgy (*Point*) helyett csak egy kulcsszó jelezte az érvelés alapjául szolgáló témát (2. ábra). Az előkészített tárgy vagy kulcsszó így az adott képekkel együtt támogatta a PREP tanórai alkalmazását, a tanévet záró vizsgahelyzet előtt.

MOST OFTEN, THE ORIGINAL BOOKS ARE BETTER THAN THEIR MOVIE ADAPTATIONS

1. ábra. Strukturált PREP gyakorló dia

HALLOWEEN

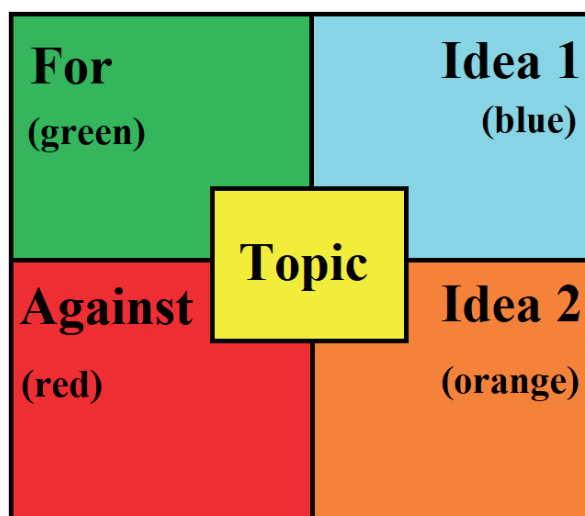
2. ábra. Szabad PREP gyakorló dia

A gyakorlás strukturált és szabad szakaszai ugyanazt a folyamatot követték. Először a megadott tárgy (*Point*) (1. ábra) vagy kulcsszó (2. ábra) használatával a hallgatók bemutatták az érvelésük első elemét. Majd ezt kellett alátámasztaniuk okkal (*Reason*), példával (*Example*), és végül összefoglalni az érvelésük lényegét (*Point*). Természetesen a PREP érvelési lánc lépései elérhetőek voltak a táblán, és a hallgatók bármikor újra átnézhatték őket.

Míg a gyakorlás Bloom új taxonómiája szerinti harmadik szintet, az alkalmazást fedte le növekvő kognitív intenzitással, minden PREP-érvelés után sor került egy csoportos reflexióra is. Ez egy fontos szakasz volt, és lehetőséget adott az alternatív megközelítések megvitatására. Így a Bloom új taxonómiája szerinti értékelés szint nemcsak a visszajelzéseknek biztosított lehetőséget, hanem további PREP használati alkalmakkal hozzájárult a Conrad és Donaldson (2011: 38) által hangsúlyozott eszközhasználati szocializációhoz. A második feladatszakasz végére a hallgatók kipróbálták a PREP érvelési struktúrát, és átlátják annak működését. Mehisto, Marsh és Frigols (2008: 140) tanulást támogató váz (*scaffolding*) leírása is egy fontos tényezőt emel ki, miszerint a diákok fokozatosan válnak önálló felhasználójává az adott tudásanyagának vagy stratégiának, miközben az oktatók csökkentik a támogatás mértékét. Ez jelen van a puzzle debate második feladatfázisában is, ahol folyamatosan kevesebb oktatói támogatással alkalmazzák a hallgatók önállóan a PREP érvelési struktúrát.

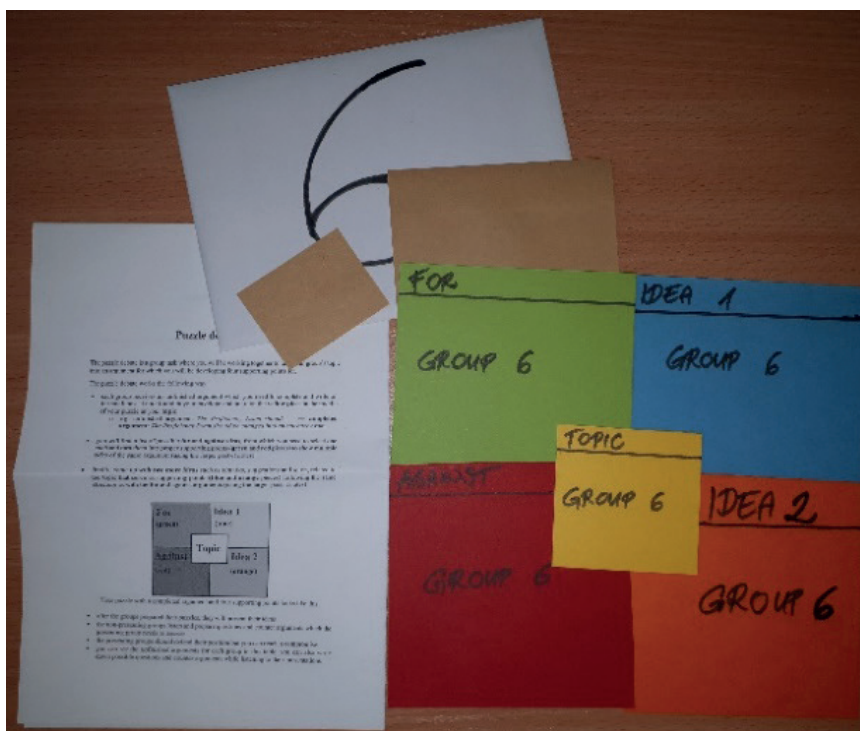
3. feladatszakasz: a PREP célzott alkalmazása

A puzzle debate eddigi két feladatszakasza közel fél órát ölelt fel. A harmadik és fő feladatszakasz a foglalkozás névadója. Ez az a lépés, ami a puzzle debate kirakós részét fedi le, és a feladatteljesítés második felét teszi ki szintén fél órával. Főfeladatszakaszként, a PREP célzott alkalmazása Bloom új taxonómiájának értékelés (5. szint) és alkotás (6. szint) szintjeinek felel meg. Továbbá, illeszkedik Ambrose, Bridges, DiPietro, Lowett, Korman és Mayer (2010: 5) érvéhez, miszerint a megfelelő készségfejlesztéshez a diákoknak részkomponenseket kell elsajátítaniuk. Kiemelik, hogy ezeknek a gyakorlása és integrálása kulcsfontosságú a későbbi alkalmazás tekintetében. A PREP célzott alkalmazása így a beszédképesség fejlesztéséhez járul hozzá egy érvelési mintával, nyelvi részkomponensként.

3. ábra. A puzzle debate kirakós elemei

Ebben a feladatfázisban a hallgatók négyfős csapatokban dolgoznak együtt. A puzzle debate lényegében a második feladatfázisban bemutatott strukturált és szabad PREP használata között van és önálló témafeldolgozást céloz meg. Vannak előre megadott, részben kifejtett témák (*topic*) és azokhoz tartozó vázlatos érvek. A fő cél, hogy a hallgatók együtt megvitassák és értékeljék a lehetséges érvek használati lehetőségeit, és azokat úgy illesszék össze, hogy egy koherens érvelési láncot alkossanak (3. ábra). A puzzle debate 'kirakós' jellege abban nyilvánul meg, hogy a mellette (*for*) és ellene (*against*) érvek, valamint a csapatok két saját ötlete (*idea 1 & 2*) együtt fejtik ki a csapatok által testreszabott témát (*topic*). Ez összesen öt puzzle elemet jelent; egy sárgát (téma-*topic*), zöldet (a témát támogató érv-*for*), pirosat (a téma ellen felhozható lehetséges ellenvetés-*against*), valamint egy kéket és narancssárgát (a csapatok két saját ötlete, ami a témához valamilyen logikai kapcsolattal kötődik-*idea 1 & 2*).

4. ábra. Egy puzzle debate boríték tartalma (saját szerkesztés)

A feladat ismertetése után minden csapat egy borítékot kapott (4. ábra), a következő tartalommal:

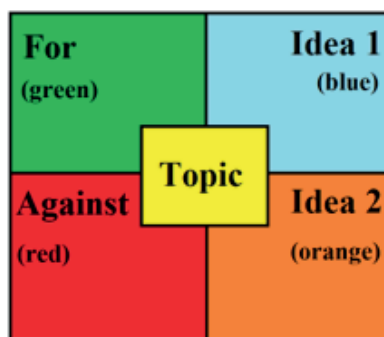
- egy feladatleírás, amely ismerteti a csapattal a lépéseket és a puzzle elemek szerepét (5. ábra);
- egy feladatlap, amelyen a kifejtésre váró egyedi főérv (*incomplete argument*) leírása és az ahhoz tartozó válaszható érvek szerepelnek (6. ábra);
- egy gondolattérkép, amelyet a csapatok ötletelésre használhatnak (6. ábra);
- néhány apró öntapadós jegyzetömlap, amelyet a téma/*topic* (sárga) puzzle darabra ragasztanak, amikor azt véglegesítették;
- néhány nagyobb öntapadós jegyzetömlap, amit a zöld (támogató érv-*for*), piros (ellen érv-*against*), kék és narancs (saját ötletek-*idea 1&2*) puzzle elemekre ragasztanak.

Puzzle debate

The puzzle debate is a group task where you will be working together to turn your group's topic into an argument for which you will be developing four supporting points for.

The puzzle debate works the following way:

- each group receives an unfinished argument which you need to complete and write on the small post-it note found in your envelope and put it on the **yellow piece** in the middle of your puzzle as your **topic**
 - e.g. unfinished argument: *The Proficiency Exam should* → **completed argument**: *The Proficiency Exam should be changed into an entrance exam.*
- you will find a list of possible **for** and **against** ideas, from which you need to select one each and turn them into proper supporting points (**green** and **red** pieces) to show multiple sides of the same argument (using the larger post-it notes)
- finally, come up with **two more ideas** such as remarks, suggestions and so on, related to the topic that serve as supporting points (**blue** and **orange** pieces) following the same structure as with the for and against arguments (using the larger post-it notes)

Your puzzle with a completed argument and four supporting points looks like this.

- after the groups prepared their puzzles, they will present their ideas
- the non-presenting groups listen and prepare questions and counter arguments which the presenting group needs to answer
- the presenting groups should defend their position but you can reach a compromise
- you can see the unfinished arguments for each group in this table, you can also write down possible questions and counter arguments while listening to their presentations

5. ábra. A puzzle debate feladatleírása (saját szerkesztés)

Debate structuring

Brainstorming

Group 1

Incomplete argument: *Video lessons at the university should ...*

Completed argument: *Video lessons at the university should*

Possible for argument ideas:

- use of multimedia
- anytime, anywhere access
- rewatchable

Completed for argument:

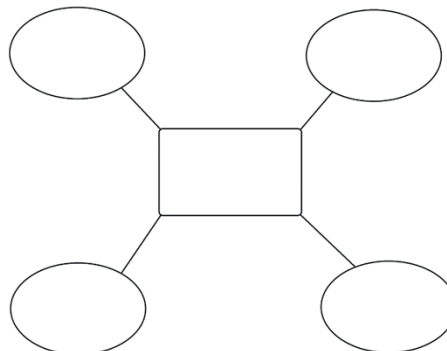
Possible against argument ideas:

- lack of personal contact
- no face-to-face lesson experiences
- cannot socialize

Completed against argument:

Additional idea 1:

Additional idea 2:

6. ábra. Az érvelés feladatlap és a gondolattérkép (saját szerkesztés)

Minden csapat kapott egy egyedi kiegészítendő központi érvet (*incomplete argument*), amit közös megegyezés szerint kellett alakítaniuk úgy, hogy azt logikus érvekkel tudják támogatni (6. ábra). A bemutatott puzzle debate feladat során a következő lehetséges kiegészítendő központi érvekkel dolgozhattak a csapatok:

1. *Video lessons at the university should ...* (Az egyetemen a videoóráknak...)
2. *Creative writing as a compulsory course should...* (A kreatív írást mint kötelező kurzust...)
3. *International holidays at the university should...* (Nemzetközi ünnepeknek az egyetemen...)
4. *The university library switches to e-books is ...* (Az, hogy az egyetemi könyvtár átáll e-könyvekre...)
5. *The university debates offering courses on life management because ...* (Az egyetem megvitatja élet menedzsment kurzusok indítását, mert...)
6. *The university debates socializing options for students because ...* (Az egyetem megvitatja szocializációs lehetőségek biztosítását hallgatóknak, mert...)

A támogató és lehetséges ellenérvek esetében ezeket a csapatoknak kellett felépíteniük a megadott kulcsszavak felhasználásával (6. ábra). Itt mind a támogató (*for argument*) és a lehetséges ellenérv (*against argument*) esetében három-három lehetőség közül választhattak a hallgatók. A támogató érv a választott téma létjogosultságát volt célzott bizonyítani, míg az ellenérv egy lehetséges korlátozó tényezőt fogalmazott meg. Míg a központi érv puzzle elem (sárga) csak egy címet takart, a többi négy kirakós elemnél már használnia kellett a csapatoknak a PREP struktúrát. Ez a feladatszakasz így az új Bloom taxonómiaalkotás szintjének felel meg (6. szint), hiszen a hallgatók aktívan használják az elsajátított PREP struktúrát a saját érvelési láncuk összeállításához.

Egy példamegoldással illusztrálva a kirakós struktúrát, az egyes csapat kiegészítendő központi érve az egyetemen használatos videoórákra irányult. Így elsősorban azt kellett eldönteniük, hogy támogatják-e ezek használatát, majd, hogy azoknak milyen szerepük lenne. Ezt rögzítették a befejezett érvelésnél (*completed argument*), ami a központi érv lett a téma/*topic* puzzle elemen (sárga). Ha döntésük alapján a központi érv szerint az egyetemnek le kellene cserélnie a nagy létszámú előadásait videoórákra (*Video lessons at the university should replace large lectures*), akkor a támogató és ellenérv puzzle elemnek ehhez keretet kell biztosítaniuk:

- a zöld puzzle elem támogatásként felhozhatják témának (*point*), hogy ezek a videoórák újranézhetőek (*Video lessons are rewatchable*);
- ehhez egy okot (*reason*) rendelhetnek, ami lehet például a jobb tananyag-elsajátítás (*Rewatching video lessons results in better learning*);
- egy példával (*example*) kontextualizálhatják, hogy számos rangos egyetem, mint a Stanford, egyre több videoórát vezet be (*Many prestigious universities, like Stanford, are introducing more and more video lessons*);
- majd lezárhatják a PREP-struktúrát vagy a következő puzzle darabot vezethetik be (Point), fókuszálva a videoórák technikai korlátaira az előnyei mellett (*While video lessons can be really enjoyable, when prepared poorly, they do more harm than good*).

Miután az adott hallgatócsoport kiválasztotta és megvitatta az érveket (*completed for/against argument*), azok felkerültek a támogató/*for* (zöld) és ellenérv/*against* (piros) puzzle darabokra. Ezek a kirakós elemek azokra a strukturált PREP-alkalmazásra építettek, amit a hallgatók a második feladatfázisban gyakoroltak. Fontos volt a folyamatosan emelkedő kognitív nehézség fenntartása szempontjából, hogy a hallgatók egy már korábban gyakorolt megoldási stratégiát alkalmazhassanak közösen.

Az utolsó kettő puzzle elem a gyakorlás feladatfázis második szakaszát tükrözte. A kék és narancssárga elemek a választott központi érvet bemutató téma/*topic* (sárga puzzle elem) köré épültek, és a hallgatók itt mindenféle támogatás nélkül fogalmaztak meg további kettő ötletet (*idea 1&2*). Saját belátásuk szerint döntöttek a csapatok, így használhatták akár a támogató és ellenérvek folytatását, illetve hozhattak példákat és élhettek kritikákkal is. Ezeket rögzítették a kék és narancssárga puzzle darabokon.

A teljes érvelés kialakítása során használhattak a hallgatók egy egyszerű gondolatérvképet is ötletelésre (6. ábra), bár ezt a projektben szereplő csapatok közül egy sem vette igénybe. Az érvelés lehetséges pontjainak megvitatására és összeállítására hús percük volt a csapatoknak. A következő feladatszakasz során a csoportok előadták a saját témájukat, és reflektáltak a feltett kérdésekre.

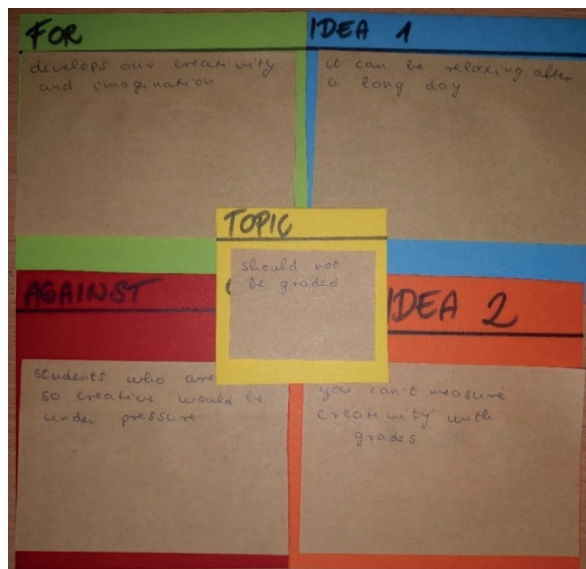
G	Completed arguments	Questions and counter arguments
---	---------------------	---------------------------------

1 *Video lessons at the university should ...*

2 *Creative writing as a compulsory course should...*

7. ábra. Részlet az irányított visszajelzéshez (saját szerkesztés)

Az alkalmazás feladatfázis zárószakasza ismét lehetőséget adott az érvek elemzésére (4. szint Bloom új taxonómiájában). Ezt elősegítendően, miután az előadó csapatok bemutatták az érveiket, a nem előadó csapatok kérdéseket tettek fel, valamint reflektáltak az elhangzott érvelési struktúrákra. Ezen a ponton fontos irányítani a reflexiókat és a kérdéseket, hogy azok konstruktív visszajelzésként hozzájáruljanak az előadó csapatok fejlődéséhez (7. ábra). A reflexió során a nem előadó csapatok lejegyzetelik,

8. ábra. Egy kitöltött puzzle debate kirakós

hogy az előadó csapat miként állította össze a központi érveket, és összegyűjtenek kérdéseket, valamint ellenérveket. Ez a komponens más formában is alkalmazható. Így alternatív és gyorsabb megoldásként szimplán pontozni is lehet az érveket egy ötös skálán, figyelembe véve a logikai következetességet, kreatív megközelítést, meggyőzést és összbenyomást.

Reflexiók és további felhasználás

A nyolcadik ábra a második csapat kitöltött a puzzle debate érveit mutatja be. Itt a hallgatók a következő érveket (*Point*) jegyezték fel:

- központi érv: téma/*topic* (sárga puzzle elem): *Creative writing as a compulsory course should not be graded* (A kreatív írást, mint kötelező kurzust, *nem kellene osztályozni*);
- támogató érv/*for* (zöld puzzle elem): *develops our creativity and imagination* (fejleszti a kreativitásunkat és képzelőerőnket);
- ellenérv/*against* (piros puzzle elem): *students who are not so creative would be under pressure* (a kevésbé kreatív diákok nyomás alatt lennének);
- saját ötlet 1/ *idea 1* (kék puzzle elem): *it can be relaxing after a long day* (pihentető lehet egy fárasztó nap után);
- saját ötlet 2/ *idea 2* (narancssárga puzzle elem): *you can't measure creativity with grades* (a kreativitást nem lehet osztályzatokkal mérni).

A fent bemutatott pontok olyan logikus struktúrára épülnek, ahol a kidolgozott érvek megfelelően kontextualizálják a fő témát. A csapat előadásában vezérfonalként szerepelt, hogy a kreatív írás kurzust jó ötletnek tartják, amennyiben az készségfejlesztésre épít, és nem osztályzásra. Az ő esetükben a PREP-stratégiát úgy alkalmazták, hogy a témát (*Point*) jegyezték le az öntapadós cetlikre, és a többi komponenst az előadásuk során adták hozzá.

Role play #9A Digital only textbooks

You represent your fellow students at a university forum. The officials want to find out about your opinion on the new proposal: *the university plans to switch to digital only textbooks*. You **agree**. Contribute to the event by arguing using the following points:

- it is environmentally friendly
- students can access textbooks on their smartphones and tablets
- videos can be embedded in the books
- any other reason you find relevant

9. ábra. Vitakártya minta (saját szerkesztés)

A puzzle debate feladat során alkalmazott PREP érvelési struktúra a Listening and Speaking Skills kurzus során több alkalommal szerepelt. A támogató és ellenérvek használata, továbbá az adott téma személyre szabása saját ötletekkel későbbi vitagyakorlatokra készítettek fel a hallgatókat. Az első tanulmányi év végen teljesítendő nyelvi alapvizsga szóbeli komponensének része egy vitafeladat, ahol a hallgatók egy adott téma mellett vagy ellen érvelhetnek előre összeállított pontok szerint. A kilencedik ábra egy ilyen szituációra épülő vitakártyát mutat be. A puzzle debate során elsajátított PREP érvelési szerkezet tökéletesen alkalmazható, mind a vita tanórai gyakorlása során, mind vizsgaszituációban. Az első három érv így szerepelhet egy-egy PREP-lánc témájaként (*Point*), amit tovább kontextualizálnak a hallgatók magyarázatokkal és példákkal. Zárásként pedig egy saját PREP-szerkezettel fejezhetik be az érvelést. A puzzle debate feladat kirakós elemei hasonló struktúrában történő gondolkodást és problémamegoldást készítenek elő, ami használható vitaszituációkban és olyan vizsgahelyzetekben, ahol megfelelő érvelés használata szükséges.

Felhasználhatóság

A puzzle debate három feladatfázis során vezeti be a hallgatókat a PREP érvelési struktúra használatába. Az első fázis során megismerik a hallgatók a PREP-szerkezetet, a második a gyakorlásról, míg a harmadik a célzott alkalmazásról szól. Összeségében, a puzzle debate alkalmazása a bemutatott kipróbálás során elérte a kitűzött célokat. Bár jelen esetben a foglalkozás 60 percet vett igénybe, ki lehet terjeszteni akár 90 percre is. A megnövelt időtartam alatt több időt lehet szánni a második feladatfázis során bemutatott gyakorlásra és a fő feladatfázist kitevő érvelés összeállítására. A feladatot is lehet könnyíteni, illetve nehezíteni a kirakós darabok számával és azok funkcióival. Így maga a puzzle debate kirakós jellege is teljesen személyre szabható.

Néhány terület különös figyelmet érdemel alkalmazás során. Így a hallgatók készségétől függően érdemes lehet közösen összeállítani egy puzzle debate kirakóst a PREP gyakorlása után. Fontos azt is átbeszélni a hallgatókkal, hogy a PREP-stratégia miként illeszkedik a puzzle debate kirakós darabjaihoz. Főleg olyan oktatási környezetekben, ahol a hallgatóknak szokatlan az érvelés műfaja, ki kell térni arra, hogy a kirakós elemek egy fő téma kifejtését támasztják alá, és mindegyik szervesen kapcsolódik annak kifejtéséhez. A fent leírt feladat megvalósítása során is szükség volt erre a lépésre, és nagyban elősegítette a későbbi sikeres alkalmazást. Tapasztalatom szerint a ház metafora remekül használható mindjárt a legelső feladatfázis során. A metafora szerint a főérv témája/*topic* (sárga puzzle elem) tetőként csak úgy képes megállni, ha azt megfelelő alapra helyezzük, és erős falak tartják. Természetesen, ezek a négy további kirakós elemre is vonatkoznak és a hallgatók könnyedén megértették a struktúra lényegét.

Bár a jelen tanulmány egyetemi szintű idegen nyelvi készségfejlesztő kurzus keretein belül mutatta be a puzzle debate feladat alkalmazhatóságát, nem ez az egyetlen terület, ahol használható. Így könnyen elképzelhető, hogy egy történelemórán a diákok a négy érv mellett bevonnak előre megadott forrásokat (például statisztikák, kimutatók, elemzések) is az érvelésükbe. Észrevételeim szerint a puzzle debate, a PREP-re épülő alapstruktúrája miatt, könnyen adaptálható különböző oktatási környezetekre és szintekre.

Fontos végül arra is kitérni, hogy a puzzle debate során alkalmazott PREP struktúrájából kifolyólag alkalmas más készségek fejlesztésére is. Az így elsajátított szóbeli érvelési struktúrát akár át lehet ültetni irányított íráskészség fejlesztésére is. Anker (2010: 38–39) az esszéírás építőelemeiként a bekezdéseket három részre bontja: tézismondat (*topic sentence*), támogatás (*support*) és konklúzió (*conclusion*). Alapjában véve ez igen hasonló szerkezetet mutat a PREP-stratégiával, és így a diákok is láthatnák, hogy a nyelvi készségek között van átjárás, és bizonyos stratégiákat mindkét környezetben használhatnak.

A puzzle debate kipróbálását ajánlom azoknak az oktatóknak, akik szívesen fejlesztenék diákjaik szóbeli nyelvi készségeit egy olyan feladattal, ami kreatív problémamegoldásra ösztönzi őket. Témától függően a puzzle debate működhet középiskolai és felsőoktatási szinten is, készségfejlesztésként vagy szaktantárgyi ismeretek bővítéseként, alkalmazásaként. A résztvevőkkel megismertetett PREP-stratégia egyszerű és logikus. A háromfázisú feladat pedig növekvő kognitív terheléssel kontextualizálja a stratégia alkalmazását, és lehetőséget biztosít az érvelési készségek tesztelésére, valamint finomhangolására még vizsgahelyzet előtt.

IRODALOM

- Ambrose, Susan A. – Bridges, Michael W. – DiPietro, Michele – Lowett, Marsha C. – Norman, Marie K. – Mayer, Richard E. (2010): *How learning works. Seven research-based principles for smart teaching*. San Francisco, CA: John Wiley & Sons Incorporated.
- Anker, Susan (2010): *Real writing with readings: Paragraphs and essays for college, work and everyday life*. Boston: St. Martin's.
- Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) (2018): *Learning, teaching, assessment companion volume with new descriptors*. Council of Europe. Elérhető online: <https://bit.ly/2HogLCH>.
- Conrad, Rita-Marie – Donaldson, J. Ana (2011): *Engaging the online learner*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Krathwohl, David R. (2002): A revision of Bloom's taxonomy: An overview. *Theory Into Practice*, 41/4, 212–218.
- Green, Christopher F. – Christopher, Elsie R. – Lam, Jacqueline (2002): Developing discussion skills in the ESL classroom. In: Richards, Jack C. – Renandya, Willy A. (Eds.) *Methodology in language teaching. An anthology of current practice*. Cambridge: Cambridge University Press, 225–233.
- Jensen, Eric (2005): *Teaching with the brain in mind*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Mehisto, Peeter – Marsh, David – Frigols, Maria J. (2008): *Uncovering CLIL. Content and language integrated learning in bilingual and multilingual education*. Oxford: Macmillan Education.
- Nilson, Linda B. (2010): *Teaching at its best: A research-based resource for college instructors* (3rd ed.). San Francisco, CA: John Wiley & Sons.
- Oradee, Thanyalak (2012): Developing speaking skills using three communicative activities (discussion, problem-solving, and role-playing). *International Journal of Social Science and Humanity*, 2/6, 533–535.